

БХ МАГАЗИН | ДЕЦЕМБАР 2015 | БЕСПЛАТНО

СПРЕМНОСТ ЗА ОПЕРАЦИЈЕ ПОДРШКЕ МИРУ

У овом броју:

- 03** Увод / Шеф ЛОТ Координацијског центра
- 04** ЕУФОР догађаји
- 08** ЕУФОР / Вјежба “Брзи одговор 15”
- 10** ЕУФОР/ОСБиХ / Интервју са бригадним генералом ОСБиХ Мирсадом Ахмићем
- 12** ЕУФОР/ОСБиХ / Вјежба “Брзи одговор 15”
- 14** ЕУФОР / Дан за високе званице на Мањачи
- 16** ЕУ / Подршка Европске уније западном Балкану на самиту 2015. у Бечу/ Закључци Вијећа о Босни и Херцеговини
- 19** ЕУ / Потписан споразум између Европске уније и Босне и Херцеговине о учешћу у операцијама управљања кризама
- 20** Дипломатске мисије у БиХ / Интервју са амбасадором Републике Аустрије у БиХ, Њ.Е. Мартином Памером
- 23** ЕУФОР елементи / Словачка ЛОТ кућа Фоча, Турска ЛОТ кућа Ливно
- 25** БиХ данас / Посјета штићеника Завода Пазарић кампу Бутмир
- 26** БиХ данас / НВО “Футура”
- 28** БиХ данас / Земаљски музеј БиХ
- 31** ЕУФОР вијести / Продужење УН мандата ЕУФОР-овој мисији Алтеа

Страна 08

Страна 10

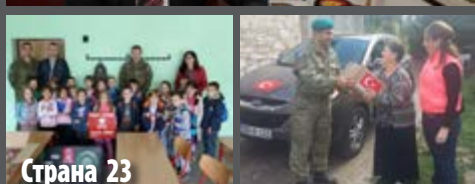
Страна 12

Страна 19

Страна 20

Страна 23

Страна 25

ИМПРЕСУМ

Главна команда ЕУФОР-а
Уред за односе с јавношћу
Камп Бутмир, Сарајево,
71210 Илиџа, Босна и Херцеговина
Е-маил: teme@eufor.europa.eu
Web: www.euforbih.org

ИСБН 978-92-824-2740-8
doi 10.2860/22325

Посјетите нас на:

Уредништво: Алмина Башић

Уред за односе с јавношћу:
потпуковник Кнут Шојц
мајор Бен Тимпсон
мајор Стефан Клоко

ЕУФОР фотографије: наредник Херберт Пендл

Штампа: АМОС ГРАФ д.о.о., Сарајево

Ове се новине не продају, не подлијежу порезу према статуту о оружаним снагама, потписаном у Вригхт Паттерсону - Зрачна база Даунтон, Охио, САД - 21. новембра 1995. године.

ISBN 978-92-824-2740-8

9 789282 427408

OC-80-10-322-ENC

Увод

Поштовани читаоци,

Командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, пружио ми је прилику да вам се путем часописа Теме обратим са неколико ријечи и представим ЕУФОР-ове Тимове за везу и посматрање (ЛОТ-тимови) који су распоређени у локалним заједницама широм Босне и Херцеговине (БиХ).

Као шеф ЛОТ Координацијског центра, у средишту сам веома важног посла којег ови тимови обављају. Како је безбједоносна ситуација у БиХ побољшана током посљедњих десет година, ЕУФОР је смањило број својих војника, те се фокусирао на врло важан задатак, а то је обука Оружаних снага Босне и Херцеговине. С обзиром на смањење броја припадника ЕУФОР-а, наш приоритет остаје исти, а то је бити упознат са ситуацијом у БиХ. И, то је главни задатак ЛОТ-тимова.

Ми имамо 17 ЛОТ-кућа широм земље, са особљем из седам различитих нација. Они одржавају састанке с представницима локалних заједница, општина, државних и међународних институција, владиних и невладиних организација, а свакодневно су у контакту и с локалним становништвом.

ЛОТ-тимови настоје да оставе позитиван утицај на заједницу у којој живе. Ове године, ЛОТ-тимови су, кроз свој програм едукације о опасностима од мина, едуцирали више од 12.000 људи, те на тај начин упознали дјецу и одрасле са ризицима од мина.

Гдје год је то могуће, припадници ЛОТ-тимова кроз разне пројекте пружају помоћ локалној заједници. Ове године, у оквиру одређених пројеката, обезбиједили су набавку медицинске опреме за болнице, поправак цјевовода, те донације хране. ЛОТ тимови јасно показују предедиљеност међународне заједнице према БиХ.

На крају бих желио изразити своју захвалност особљу ЛОТ-кућа. Њихови напори, апсолутно, представљају кључни дио мандата ЕУФОР-а у пружању подршке властима БиХ у одржавању безбједног и стабилног окружења.

Свима њима, као и грађанима БиХ, желим срећну Нову 2016. годину.

С поштовањем,

**Потпуковник
Роберт Михалик
Шеф ЛОТ Координацијског центра**

Срећна Нова Година

Сјећање на погинуле чланове посаде авиона “Лура 34” Италијанских ваздушних снага

Припадници италијанског контингента ЕУФОР-а и НАТО-а одали су почаст четворици погинулих припадника Ваздушних снага авиона Г-222 - “Лура 34”. Вијенац је у част погинулим положио италијански амбасадор у Босни и Херцеговини, Њ.Е. Руђеро Кориас. Потпуковник Марко Бети, поручник Марко Риљако, заставник Ђусепе Бутаљијери и заставник Ђулијано Веларди изгубили су

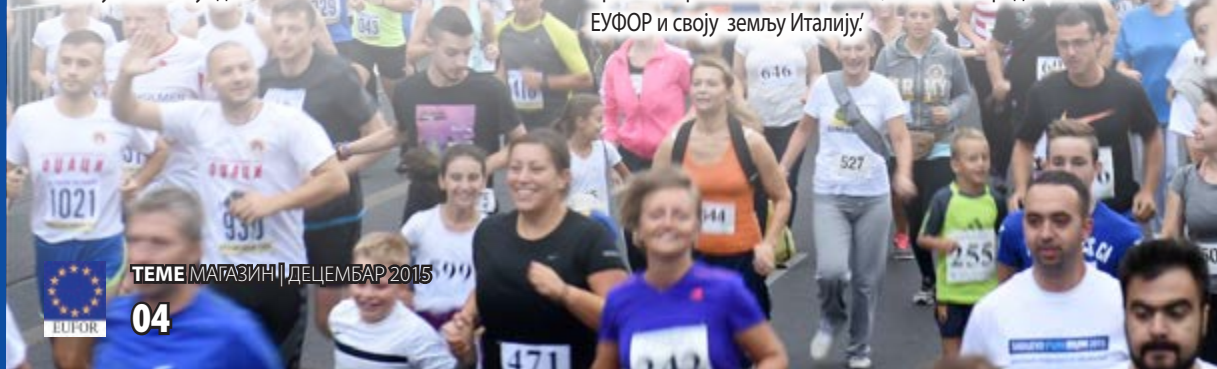
живот 3.септембра 1992., током пружања хуманитарне помоћи УН-а, када је њихов транспортни авион погођен ракетом ‘земља-зрак’. Скромна церемонија одавања почасти и сјећања на погинуле, одржана је на Зеџ планини, 40 км сјеверозападно од Сарајева.

Припадници ЕУФОР-а и НАТО-а учествовали у утрци “Сарајево полумаратон”

28 припадника ЕУФОР-а и НАТО-а учествовали су у утрци „Сарајево полумаратон“, чија удаљеност је износила око 21 километар. Овај догађај организује се од 2007. године, а ове године постигнут је и рекорд када је ријеч о броју учесника, гдје је учествовало 1.500 маратонаца из 32 земље. Мајор Сесто Терачини био је најбржи од припадника НАТО-а и ЕУФОР-а, те завршио трку за 1 сат, 29 минута и 5 секунди.

„Учествовање у Сарајевском полумаратону за мене је једно велико искуство, поготово трчање по киши! По први пут истрчао сам ову удаљеност за 1 сат и 30 минута. Врло сам сретан и поносан на то, али и што представљам ЕУФОР и своју земљу Италију!“

Посјета складишту за муницију и наоружање ОСБиХ у Гламочу

Командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, посетио је 16. септембра складиште за одлагање муниције и наоружања у Гламочу. Током своје посјете, свједочио је уништавању различитог оружја, од ваздухопловних бомби до ситног наоружања и муниције. Уништавање муниције и оружја обављају јединице Оружаних снага Босне и Херцеговине (ОСБиХ), као и извођачи из цивилног сектора.

Припадници ЕУФОР-овог Мултинационалног батаљона у планинарском походу

Током септембра и октобра припадници Мултинационалног батаљона извели су два планинска похода на подручју планине Бјелашнице. Циљ похода је тимски рад којим се омогућава војницима

да се међусобно упознају и друже ван свакодневних, уобичајених извршавања задатака. Припадници турског, мађарског и аустријског контингента, односно Мултинационалног батаљона заједно су учествовали у поменутиим активностима. Овогодишњи алпски поход, иако у магловитим условима, био је успјешан, а учесници су били задовољни што су се попели на врх планине на којој су се 1984. одржале Зимске олимпијске игре.

Планинарски поход припадника
ЕУФОР-овог Мултинационалног батаљона

ЕУФОР-ов Мултинационални батаљон проводи заједнички тренинг са Оружаним снагама Босне и Херцеговине

Почетком октобра, Мултинационални батаљон ЕУФОР-а и пјешадијски вод Оружаних снага Босне и Херцеговине (ОСБиХ) извели су комбиновани тренинг на подручју Дубрава. Под водством ЕУФОР-овог Одјела за обуку и оспособљавање, заједничка обука била је фокусирана на тактичку обуку војника у техничким операцијама подршке миру. Мађарски припадници ЕУФОР-овог Мултинационалног батаљона, имали су водећу савјетодавну улогу, односно одговорност током цијелокупног тренинга.

Заједничка обука – Припадници ЕУФОР-овог Мултинационалног батаљона и Оружаних снага БиХ

Међународна интероперабилност

Обука се састојала од кључних елемената потребних за мировне операције, укључујући вјештине за покретање контролних тачака и задатака посматрања, те дјеловања у инцидентима током патроле. Поред тога, тренинг је био усмјерен на извршавање задатака припадника ОСБиХ у једном мултинационалном окружењу, у којем се користи енглески језик, те прихватању изазова прилагођавања оперативним поступцима других нација.

Аустријски капетан Марко Сперк био је дио тима који је предводио тренинг, а коментарисао је сљедеће: “Корист од овог тренинга се огледа у међусобној размјени информација између двије војне снаге. Војници ОСБиХ су професионални и искусни. Захваљујући њиховом доприносу укомбинованим са добро организованим програмом обуке, могу слободно рећи да је тренинг био врло успјешан.”

Почетак вјежбе “Брзи одговор 15”

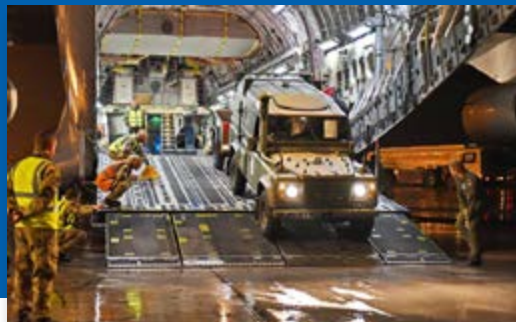
У јутњим сатима 13. октобра, војно особље из цијеле Европе које је требало учествовати у вјежби „Брзи одговор 15”, окупило се на свечаној церемонији којом се озваничио почетак вјежбе. Војници из Велике Британије, Словачке, Аустрије, Турске, Бугарске, Румуније и Мађарске, учествовали су у смотри у бази Бутмир, а све заједно их је поздравио командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, док је у кратком обраћању, начелник штаба ЕУФОР-а, бригадни генерал Золтан Михоца, изнио основне информације о поменутој вјежби.

Командант ЕУФОР-а генерал-мајор Луиф и начелник штаба бригадни генерал Михоца на церемонији отварања

Долазак војника Уједињеног Краљевства (УК) у Сарајево

У вечерњим сатима у суботу, 10. октобра, војници УК-а стигли су у Сарајево како би учествовали у вјежби „Брзи одговор 15“. Краљевским авионом Ц-17, УК ваздухопловних снага, превезени су војници али и лака возила која су кориштена током вјежбе. Поред војника УК-а, у вјежби су учествовали и словачки, аустријски, турски, бугарски и мађарски војници који су, иначе, дио сталних јединица ЕУФОР-а, односно Мултинационалног батаљона.

Меморандум о разумијевању између ЕУФОР-а и УН-а

Дана 14. октобра, командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, присуствовао је конференцији за новинаре на којој је најавио свој ангажман у “UN Women”-покрету “HeForShe” (ОнЗаЊу). Генерал-мајор Луиф је са представницом “UN Women”-покрета за Босну и Херцеговину, Ен Мари Еслер Ларсен, потписао и Меморандум о разумијевању са овом организацијом.

Потписивање Меморандума о разумијевању – Представница “UN Women” покрета за БиХ, Ен-Мари Еслер Ларсен и командант ЕУФОР-а Јохан Луиф

Вјежба на уклањању посљедица катастрофа у Дервенти

На подручју Дервенте је у периоду од 28. септембра до 9. октобра, одржана вјежба под називом “Војна асистенција током хуманитарних криза”. Сценариј за вјежбу прилагођен је ситуацији по кишном времену,

Учесници вјежбе

Војна асистенција током природних катастрофа

односно земљотресу, а нагласак је стављен на то каква ће бити реакција локалних власти. У вјежби су учествовали инжињерски батаљон Оружаних снага Босне и Херцеговине (ОСБиХ), те цивилне агенције, укључујући ватрогасну бригаду, полицију и цивилну заштиту. ЕУФОР је у вјежби учествовао са својим Мобилним мониторинг тимом за обуку припадника ОСБиХ.

Начелник Дервенте Милорад Симић, пуковник Тајфун Чаан из ЕУФОР-а и Синиша Убилариповић из УНДП-а, током свечаног пресијецања врпце

ЕУФОР обучава припаднике ОСБиХ на изградњи моста

Мост на чијој реконструкцији су радили припадници Оружаних снага БиХ, под менторством ЕУФОР-а, и званично је уступљен на кориштење мјештанима насеља у општини Дервента, Об.новембра. Свечаној церемонији примопредаје при-

суствовали су припадници ЕУФОР-а и локалне власти. Мост изграђен у насељу Доњи Детлак, на ријеци Укрини, саграђен је у оквиру ЕУФОР-овог програма за оспособљавање и обуку.

“Брзи одговор 15” - Значај комбиноване обуке

ЕУФОР остаје фокусиран на тренинг са Оружаним снагама Босне и Херцеговине кроз програм обуке и оспособљавања који омогућава развијање ОС БиХ као модерне, интероперабилне оружане силе која ће постати фактор безбједности унутар мултинационалних операција управљања кризама. Вјежба “Брзи одговор” постала је кључни дио овог приступа у посљедње три године.

‘Брзи одговор’ је редовна годишња вјежба која се одржава од 2012.године, с циљем показивања способности ЕУФОР-а у пружању подршке бх.властима у очувању безбједног и стабилног окружења.

Војници из састава Резервних снага ЕУФОР-а из Аустрије, Мађарске, Словачке и Уједињеног Краљевства, заједно са припадницима Мултинационалног батаљона из кампа Бутмир (аустријске, мађарске и турске јединице), тестирали су своје способности током ових вјежби. Ово је, такођер, била прилика за Оружане снаге БиХ да кроз симулацију конкретне ситуације учествују у вјежби фокусираној на операцијама подршке миру. Током претходног периода, вјежбе су се одржале широм Босне и Херцеговине, односно у Калиновику, Сарајеву, Мостару и Бања Луци.

Представнике земаља учесница у вјежби поздравио је командант ЕУФОР-а генерал-мајор Јохан Луиф

“Брзи одговор 15” – Свечано отварање

У јутњим сатима 13. октобра, војно особље из цијеле Европе које је требало учествовати у вјежби „Брзи одговор 15”, окупило се на свечаној церемонији којом се озваничио почетак вјежбе. Војници из Велике Британије, Словачке, Аустрије, Турске, Бугарске, Румуније и

Мађарске, учествовали су у смотри у бази Бутмир, а све заједно их је поздравио командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, док је у кратком обраћању, начелник штаба ЕУФОР-а, бригадни генерал Золтан Михоца, изнио основне информације о поменутој вјежби.

Начелник штаба ЕУФОР-а, бригадни генерал Золтан Михоца

Током параде генерал-мајор Луиф је изјавио “Срдечно поздрављам све нације које су допринијеле реализацији ове вјежбе. Ваша присутност овдје потврђује

опређијељеност земаља Европске уније ЕУФОР-у, а ваша пуна преданост итекако је важан фактор за успјех ове вјежбе”.

Бригадни генерал Мирсад Ахмић замјеник команданта Оперативне команде Оружаних снага БиХ за операције

Као замјеник команданта Оперативне команде Оружаних снага БиХ (ОСБиХ), бригадни генерал Мирсад Ахмић је у протеклој години био у средишту великог броја активности оружаних снага. У интервјуу за наш часопис, упитали смо бригадног генерала Ахмића о активностима ОСБиХ током 2015. године, као и напретку који је постигнут током великог броја активности обуке. Такођер смо га питали за његову процјену вјежбе „Брзи одговор 15“, у којој су ОСБиХ имале много значајнију улогу него икада прије.

Шта су били најважнији догађаји обуке за ОС БиХ у овој години?

Бригадни генерал Ахмић: Поред вјежбе „Брзи одговор 2015“, посебно истичем реализацију СЕЛ-1 (Self-evaluation level 1) и НЕЛ-1 (NATO evaluation level 1) оцјењивања јединица ОС БиХ. Концепт „Двоструке употребе снага“ подразумеива нашу спремност да обављамо операције подршке миру у иностранству, као и да помажемо властима БиХ током хуманитарних катастрофа. Управо због тога смо ове године реализовали вјежбе усмјерене ка пружању помоћи у случају поплава и других несрећа, укључујући три вјежбе по концепту „Динамичан одговор“. Такођер смо учествовали на међународним вјежбама, као што су „Immediate response 15“ и „Saber junction 15“. Ове вјежбе су се изводиле по програму из календара активности који укључује широк спектар различитих тема.

Колико је важна вјежба „Брзи одговор 2015“ за Оружане снаге БиХ?

Бригадни генерал Ахмић: Вјежба „Брзи одговор 2015“ је у ОС БиХ препозната као врло значајан догађај. Након позива команданта ЕУФОР-а, Оружане снаге БиХ већ три године заредом учествују у овој вјежби са ЕУФОР-овим јединицама распоређеним у БиХ. Циљ вјежбе је припрема припадника ЕУФОР-а и ОС БиХ за обављање задатака у мировним операцијама у свијету. Јединице ОС БиХ које учествују у вјежби су 5. пјешадијска бригада, тимови за тактичку подршку, тимови за уклањање и уништавање експлозивних средстава (ЕОД тимови), војна полиција, те медицински тимови за подршку команде ОС БиХ. Учешћем у овој вјежби, Оружане снаге БиХ подижу свој ниво увјежбаности за ангажовање у мултинационалном окружењу у операцијама подршке миру, заједно са јединицама ЕУФОР-а. Поред тога, повећавајући интероперабилност јединица ОС БиХ са НАТО-ом и испуњавајући Партнерске циљеве, ближи смо Евроатлантским интеграцијама, што је циљ БиХ.

Бригадни генерал Мирсад Ахмић

У којем подручју су ОС БиХ направиле напредак у овој години?

Бригадни генерал Ахмић: Резултат вјежбе коју смо одрадили како бисмо процијенили наше капацитете у подручјима као што су пјешадија, логистика и војна полиција, био је позитиван. Поред тога, желим нагласити допринос ОС БиХ у процесу уништавања нестабилне муниције, минско-експлозивних средстава, али и активну улогу Оружаних снага у процесу деминирања у БиХ. Пружање помоћи цивилним властима у реагирању на природне и друге несреће, један је од важнијих задатака ОС БиХ, тако да су ове године Оружане снаге БиХ организовале заједничке вјежбе са цивилним властима ангажованим на заштити и спашавању, што је резултат лекција научених током ангажмана ОСБиХ у катастрофалним поплавама из 2014.

Заправо, сви смо свједоци ангажмана Оружаних снага БиХ у поплавама прошле године и резултата њиховог ангажмана. Закон о одбрани БиХ дефинира задатаке Оружаних снага БиХ, укључујући одредбе о пружању помоћи цивилним властима у природним катастрофама. Прошле године ОС БиХ ставиле су на располагање грађанима и институцијама Босне и Херцеговине све своје капацитете, а реакција јавности

била је изванредна. Циљ нам је да одржимо тај ниво спремности ОС БиХ кроз наставак обуке наших формација, али и опремању јединица, како бисмо били спремни да одговоримо на сложене задатке кад год то затражеба.

У којим операцијама подршке миру су учествовале Оружане снаге БиХ у 2015.?

Бригадни генерал Ахмић: Укупно 117 припадника Оружаних снага БиХ учествовало је у операцијама подршке миру током 2015. и то у Авганистану, Конгу и Малију.

Који су главни изазови обуке Оружаних снага БиХ у 2016. години?

Бригадни генерал Ахмић: Током 2016. године наставићемо са припремом и обуком контингената ОС БиХ за операције подршке миру, али ћемо такођер бити домаћини неколико међународних војних тренинга. Упоредо с одржавањем регуларних вјежби, као што су 'Брзи одговор' и 'Динамичан одговор', учествоваћемо и у међународним вјежбама у иностранству. Оружане снаге БиХ су чврсто предедијелене за даље усавршавање и подизање нивоа интероперабилности према НАТО стандардима што ћемо потврдити и наредне године.

Вјежба “Брзи одговор 15” на Мањачи

Међународна сарадња

Вјежба „Брзи одговор 2015“ посвећена је увјежбавању припадника ЕУФОР-а и Оружаних снага БиХ за мировне операције. У њу су укључене и Резервне снаге ЕУФОР-а, које демонстрирају способност брзог придружења ЕУФОР-у у случају потребе, односно извршавању задатака који се односе на одржавање безбједног и стабилног окружења у Босни и Херцеговини. Вјежба је такођер врло важан дио усклађеног распореда тренинга између ОСБиХ и ЕУФОР-а. Главни задатак ЕУФОР-ове мисије јесте обука и оспособљавање ОСБиХ, а вјежба као што је ова, само је дио ове дугорочне обавезе.

Дан за високе званице поводом вјежбе „Брзи одговор 15“

20. октобра, у касарни “Мика Боснић” на Мањачи, ЕУФОР и Оружане снаге Босне и Херцеговине (ОС БиХ) су, у склопу вјежбе “Брзи одговор 15”, организовали Дан за високе званице. Овом догађају су, поред команданта ЕУФОР-а, генерал-мајора Јохана Луифа, присуствовали и др. Емир Суљагић, заменик министра одбране за политику и планове, и генерал-пуковник Анто Јелеч, начелник Заједничког штаба ОС БиХ.

Вјежба “Брзи одговор 15” је редовна годишња вјежба за операције подршке миру, замишљена с циљем да се омогући заједничка обука ЕУФОР-а и ОС БиХ. Распоређивање резервних снага у БиХ у сврху пружања подршке при одржавању безбједног и стабилног окружења такођер је дио обуке ЕУФОР-а. Поред сталног особља ЕУФОР-а из Турске, Мађарске и Аустрије, у вјежби су учествовале додатне трупе из Словачке, Уједињеног краљевства, Бугарске и Румуније.

У оквиру овог догађаја одржана је методско-показна вјежба, током које су гости могли видјети задатке који се извршавају у операцијама подршке миру. У складу са сценаријем методско-показне вјежбе припадници ЕУФОР-а и ОС БиХ извршавали су задатке на сузбијању демонстрација и немира, извлачењу из минског поља и евакуацији повријеђених.

Командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, је на конференцији за медије рекао следеће:

“ЕУФОР има извршни мандат да буде приправан подржати власти БиХ при одржавању безбједног и стабилног окружења ако се то од нас затражи. Иако до сада никада није било потребе за тим, ЕУФОР ипак мора бити приправан за то. Ова вјежба је дио рутинске обуке ЕУФОР-а за ту улогу у операцији подршке миру. Тачно је да број припадника ЕУФОР-а у БиХ није велики, али учешће особља из састава наших резервних снага у овој вјежби показује да имамо одговарајућу подршку у случају потребе.”

Потпуковник Бахер објашњава високим званицама методско-показну вјежбу

Вјежба "Брзи одговор 15" – церемонија затварања

22. октобра одржана је свечаност поводом затварања вјежбе "Брзи одговор 15". Свечаношћу је предсједавао командант ЕУФОР-а који је у свом завршном говору захвалио особљу за уложени напор током вјежбе. Свечаности су присуствовали сви војници који су учествовали у овогодишњој вјежби, укључујући и особље из Словачке, Турске, Велике Британије, те Румуније и Бугарске.

Представници ткупа које су учествовале у вјежби

"ЕУФОР је посвећен пружању подршке Оружаним снагама Босне и Херцеговине при оспособљавању и обуци. Ми имамо цјелогодишњи програм обуке за разне војне активности, од пружања помоћи у случају природних и других катастрофа, до одржавања возила.

Као што сте могли видјети, корист од ове вјежбе је то што ЕУФОР-у и ОС БиХ омогућава да практично применијене ту обуку у реалистичном, мултинационалном окружењу", закључио је генерал-мајор Јохан Луиф.

Развијање концепта 'Двоструке употребе снага'

За ЕУФОР је развијање капацитета и способности ОС БиХ кључни задатак. Стога, даљњи напредак у развијању Оружаних снага је наш основни циљ. Развијањем концепта "двоструке употребе снага", ОС БиХ су способне дјеловати у операцијама подршке миру у иностранству, али исто тако дјеловати у пружању помоћи локалном становништву током хуманитарних криза. Кроз своје програме обуке и савјетовања, ЕУФОР даје подршку Оружаним снагама БиХ у поменутиим областима.

Овим програмом ЕУФОР је показао дугорочно опредјељење, а посљедњих година примјетан је значајан напредак. Током вјежбе "Брзи одговор 15",

припадници ОС БиХ први пут су се увјежавали на нивоу чете у мултинационалном окружењу. Допринос овој вјежби позитиван је примјер њиховог развоја.

Велики дио посла који ЕУФОР обавља у области обуке и оспособљавања ОС БиХ, одвија се далеко од очију јавности. Најважније достигнуће ЕУФОР-а јесте преданост Оружаним снагама БиХ, војсци која се још увијек мора развијати, али која је учинила велики корак напријед у сарадњи с ЕУФОР-ом.

Мајор Бен Тимпсон, гласноговорник ЕУФОР-а

Подршка Европске уније западном Балкану на самиту 2015. у Бечу

Федерика Могерини, висока представница ЕУ за вањске послове и безбједоносну политику/потпредсједница Европске комисије, потпредсједник за енергетску унију Марош Шефчович и Јоханес Хан, комесар за европску политику сусједства и преговоре о проширењу, представљали су Европску унију на Самиту о западном Балкану у Бечу, чији је домаћин био аустријски савезни канцелар Вернер Фајман.

WESTERN
BALKANS
SUMMIT
VIENNA 2015

Самит се надовезивао на напредак постигнут у периоду након Берлинског самита који је одржан у августу прошле године, а његов циљ је даљњи развој сарадње између 6 земаља западног Балкана (Албаније, Босне и Херцеговине, Косова, Црне Горе, Бивше Југословенске Републике Македоније, Србије) у рјешавању заједничких изазова, посебно миграција – једном од главних тема самита, које осим тога укључују регионалну сарадњу и вјерски дијалог те борбу против екстремизма. Самит је био подијељен на три сегмента – паралелне састанке шефова влада, министара иностраних послова и министара економије.

На састанку шефова влада премијери су расправљали о тренутној економској ситуацији у региону, младима/ стручном образовању и повезивању. На овом састанку учествовала је висока представница/потпредсједница Могерини.

Комесар Хан и министри иностраних послова разговарали су о актуелним приоритетним питањима у регионалној сарадњи као и о тренутним изазовима везаним за миграције.

Потпредсједник Шефчович и министри економије расправљали су о економским изгледима региона, енергетској и саобраћајној повезаности, те стручном образовању.

Потпредсједник Шефчович је тим поводом рекао: „У нашој Стратегији за енергетску унију јасно је наведено да се Енергетска унија не зауставља на границама Уније. Зато чинимо све што можемо како бисмо западни Балкан боље увезали с нашим енергетским системима. То је порука коју сам упутио приликом моје недавне посјете Србији, а то је уједно и порука коју упућујем на овом самиту“.

Комесар Хан је тим поводом рекао: „Видјели смо да је од прошлогодишњег самита у Берлину остварен значајан напредак када је ријеч о нашем заједничком програму повезивања, а сада смо идентификовали и конкретне приоритетне инвестиционе пројекте у региону који би могли бити подржани кроз Инструмент за претприступну помоћ“.

Висока представница/потпредседница Могерини је тим поводом рекла:

„Регион западног Балкана суочава се с многим изазовима, од хитне потребе за рјешавањем питања која се тичу безбједности и миграција до потребе рјешавања економских и политичких тешкоћа у многим земљама. Западнобалкански самит у Бечу ће нам пружити важну прилику да разговарамо не само о актуелним изазовима, него и о нашој заједничкој будућности“.

1,5 милиона евра хуманитарне помоћи избјеглицима и мигрантима на западном Балкану

Уочи самита Европска комисија је обезбиједила додатних 1,5 милиона евра за потребе пружања хуманитарне помоћи избјеглицима и мигрантима у Србији и Бившој Југословенској Републици Македонији. Овом помоћи биће пружена подршка хуманитарним партнерима у пружању основних хитних услуга као што су снабдијевање пијаћом водом, хигијена, здравствена заштита, привремени смјештај и заштита за избјеглице и мигранте, затим у унапређењу прихватних центара те у координацији и извјештавању о питањима миграција у региону. Тим поводом Кристос Стилијанидес, комесар ЕУ за хуманитарну помоћ и рјешавање криза, рекао је сљедеће: „Западни Балкан се суочава с досад незабиљеженим бројем избјеглица и миграната у транзиту. ЕУ интензивира активности на пружању хитно потребне хуманитарне помоћи избјеглицима и мигрантима. Ово представља саму суштину европске солидарности“.

Европска комисија је претходно одобрила хуманитарну помоћ у вриједности више од 90.000 евра Бившој Југословенској Републици Македонији (31.7.2015.) и 150.000 евра Србији (20.8.2015.) као одговор на ову ванредну ситуацију. Средства су упућена директно националним друштвима Црвеног крста двију земаља. Укупна хуманитарна помоћ ЕУ за подршку угроженим избјеглицима и мигрантима у Србији и Бившој Југословенској Републици Македонији сада износи 1,74 милиона евра.

У свом Европском програму о миграцијама, Европска комисија је утврдила свеобухватан приступ рјешавању изазова миграција за краткорочни и дугорочни период. Сарадња и подршка трећих земаља, нарочито оних које су у нашој непосредној близини, представља важан елемент тог приступа.

Позадина

Домаћин самита био је аустријски савезни канцелар Вернер Фајман, који је позив на овај догађај упутио премијерима 6 земаља западног Балкана (Албаније,

Бивше Југословенске Републике Македоније, Косова, Црне Горе, Србије и Босне и Херцеговине), као и Њемачке, Француске, Италије, Хрватске и Словеније.

Закључци Вијећа о Босни и Херцеговини

Закључци Вијећа о Босни и Херцеговини, усвојени на 3416. састанку одржаном 12. 10. 2015. године

1. Вијеће понавља своју недвосмислену одређеност за перспективу чланства Босне и Херцеговине у Европској унији, као јединствене, уједињене и суверене државе. У том контексту, Вијеће поздравља усвајање Плана и програма реформи од стране власти у Босни и Херцеговини у јулу 2015. године, што представља важан корак за вјеродостојно провођење мјера на које су се обавезали челници Босне и Херцеговине. Вијеће позива водство Босне и Херцеговине да задржи позитиван замах у провођењу реформи, у складу са захтјевима грађана те у сарадњи са цивилним друштвом. Смислен напредак у провођењу плана за реформе ће бити неопходан услов како би Европска унија могла разматрати захтјев за чланство, у складу с претходним закључцима Вијећа.
2. Након ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), Босна и Херцеговина би требала у потпуности испунити своје обавезе које проистичу из овог Споразума, укључујући и обавезе које се односе на прилагодбу ССП-а.
3. Вијеће изражава озбиљну забринутост због припрема за расписивање ентитетског референдума у Републици Српској о правосудним институцијама на државном нивоу. Одржавање таквог референдума ће оспорити јединственост, суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине. То би такођер представљало ризик од поткопавања напора за

побољшање социоекономског положаја свих грађана Босне и Херцеговине и за даљњи напредак у интеграцији у ЕУ. Постојеће недостатке у сектору правде Босне и Херцеговине треба рјешавати у оквиру Структурног дијалога о правосуђу.

4. ЕУ ће наставити користити све расположиве инструменте подршке Босни и Херцеговини, како би се ова земља кретала напријед у процесима реформи и на свом путу ка ЕУ.
5. Вијеће поздравља наставак **Операције Алтеа**, која задржава способност да допринесе капацитетима власти Босне и Херцеговине да реагирају уколико то ситуација захтијева, с нагласком на изградњу капацитета и обуку. У том контексту, као дио свеукупне стратегије Европске уније за Босну и Херцеговину, Вијеће потврђује спремност ЕУ-а да и даље у овој фази настави извршну војну улогу за подршку властима у Босни и Херцеговини за одржавање безбједности окружења, под обновљеним мандатом УН-а.
6. Вијеће понавља своју сагласност да се врше редовне процјене ове операције, с циљем процјене напретка у погледу услова за извршавање свог мандата. У том контексту, може се разматрати о даљим активностима **Операције Алтеа** у подручју изградње капацитета и обуке.
7. ЕУ истовремено охрабрује власти Босне и Херцеговине, уз подршку међународне заједнице, да убрзају своје напоре на рјешавању питања збрињавања вишка наоружања и муниције и других отворених питања.

Потписан споразум између Европске уније и Босне и Херцеговине о учешћу у операцијама управљања кризама

Висока представница и потпредседница Европске комисије Федерика Могерини и министрица одбране Босне и Херцеговине (БиХ), Марина Пендеш, потписале су данас у Бриселу Оквирни споразум о учешћу Босне и Херцеговине у операцијама Европске уније за управљање кризним ситуацијама.

Министрица одбране БиХ Марина Пендеш и Висока представница Федерика Могерини

Споразумом се утврђује правни оквир за могуће будуће учешће Босне и Херцеговине у цијелом низу војних операција и цивилних мисија за управљање кризама, које води Европска унија. Надаље, Споразум представља корак напријед ка већем нивоу структуриране сарадње између Европске уније и Босне и Херцеговине у области безбједности.

Европска унија већ има блиске везе са Босном и Херцеговином у овој области, имајући у виду да је ЕУПМ, као прва полицијска мисија у оквиру заједничке безбједоносне и одбрамбене политике Европске уније, покренута у Босни и Херцеговини 2003. године, са задатком пружања подршке полицијским структурама до јуна 2012. године. У земљи је још увијек присутна **војна операција Европске уније** под називом **ЕУФОР Алтеа**, која је покренута 2004. године и која подржава напоре БиХ на очувању безбједног окружења као и пропратну изградњу капацитета и обуку Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ.

Нови оквирни инструмент ће омогућити, овисно од случаја до случаја, несметано укључивање Босне и Херцеговине у постојеће и будуће напоре Европске уније на управљању кризама широм свијета. Тиме ће се избјећи непотребна одлагања, у случајевима гдје је Босна и Херцеговина позвана и сагласна да учествује у операцијама Европске уније. Инструмент ће такођер понудити и бољу ефикасност и флексибилност у одговору на будуће кризе те додатно потврђује све већу улогу и залагање БиХ да дјелује као фактор безбједности, посебно у свјетлу њеног тренутног доприноса мировним операцијама УН-а.

Припадници ОСБиХ у мировним операцијама

Амбасадор Републике Аустрије у БиХ Њ.Е. г. Мартин Памер

Дипломатске мисије дају значајан допринос изградњи мира, смањењу сиромаштва и економском развоју у Босни и Херцеговини. Кроз свој ангажман, оне доприносе у промовисању етничког помирења и економске стабилизације, с циљем приближавања земље чланству у Европској унији.

Бројне грађевине из аустроугарског периода у БиХ, симболизују снажну, културно-историјску нераскидиву повезаност Аустрије и Босне и Херцеговине. Поред свих историјских и културних веза, треба истаћи одличне политичке, а посебно економске односе који се огледају у високом степену инвестиција у Босни и Херцеговини. Аустрија је, по обиму пословања, на првом мјесту када је ријеч о инвестицијама у БиХ. У интервјуу за 'Теме', амбасадор Републике Аустрије у БиХ, Њ.Е. г. Мартин Памер, наглашава колико су економске везе значајне за будућност земље и њено укључење у европске интеграције, те да Аустрија, као близак партнер, снажно подржава европски пут Босне и Херцеговине.

Како је Ваше мишљење о новој ЕУ-иницијативи за БиХ?

Амбасадор Памер: Може се рећи да је ЕУ-Иницијатива на самом старту била веома успјешна. Садржај новог приступа, у великој мјери био је већ представљен иницијативом Европске комисије, односно Делегације ЕУ под називом "Споразум за раст и запошљавање", током 2013. и 2014., који је у сарадњи са свим нивоима власти у БиХ, постао заправо оно што је сада "Реформска агенда". Политички гледано, сам контекст иницијативе осмишљен је још почетком 2015. године, током посјете њемачког и британског министра вањских послова Босни и Херцеговини који су одлучили

пружити више пажње БиХ, након година стагнације и социјалних немира у земљи, те пропалих стратегија базираних на искључиво државном власништву и стратешкој устрајности. Прије доношења Реформске агенде, потписана је заједничка изјава од стране свих релевантних политичких актера - након чега је у јуну, као награда, на снагу ступио и Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП). Реформска агенда, разрађена почетком прољећа у детаљне акционе планове, током љета почела је и да се имплементира.

На који начин би ова иницијатива могла бити важна за побољшање животног стандарда грађана БиХ?

Амбасадор Памер: Основни циљ програмских реформи је омогућити да БиХ постане боље мјесто за живљење, с више владавине права, мање корупције, администрацијом разумнијег обима, динамичним економским растом, с више могућности за младе, незапослене и за инвеститоре, да БиХ коначно буде спремна успјешно закорачити на свом путу ка ЕУ. Скроман напредак већ се да примјетити, а нови закон о раду ће учинити запошљавање људи сигурнијим. Наравно, ствари се неће промијенити преко ноћи, као што неки очекују. Међутим, без обзира што БиХ заостаје у односу за својим сусједима у регији, cjелокупна ситуација у овој земљи која има огроман потенцијал, много је боља, него што се то обично приказује. Реформе су увијек болне, али увјерен сам да ће у средњерочном периоду грађани осјетити побољшања, како у материјалном смислу, тако и у контексту безбједности и стабилности у земљи.

Амбасадор Памер у друштву са аустријским војним аташеом, пуковником др. Песендорфером и генерал-мајором Антом Јелечем, начелником штаба Оружаних снага БиХ

Шта је најзначајније у овом обновљеном приступу Европске уније?

Амбасадор Памер: Ја бих рекао да се промијенила логика - из пат-позиције и стагнације поново вратити БиХ на пут реформи и интеграција. У коначници, то ће, надамо се, поново вратити оптимизам, позитивну енергију и подузетнички дух међу људима. Политичке

елите, врло често, упркос њиховом националистичком политичком упоришту и полу-прикривеним личним програмима, показују преданост и одговорност, те схватају да је друштвено-економски напредак од кључног значаја и за њихово 'преживљавање', што се, такођер, може сматрати одређеним достигнућем. Наравно, повезивање и усклађивање приступа Међународних финансијских институција и ЕУ дио је плана.

Можемо ли очекивати санкције против политичара у БиХ, ако ова иницијатива не успије?

Амбасадор Памер: Као прво, мислим да требамо више гледати на то да охрабримо и дамо подршку оним политичарима који раде на реформама. Поједини политичари ће, прије или касније, сами себе казнити, јер ће грађани видјети ко је конструктиван, а ко не, и надамо се да ће поступати у складу с тим, када се буду одржавали сљедећи избори.

Шта мислите о већем ангажовњу цивилног сектора и невладиних удружења?

Амбасадор Памер: Свјестан сам вишеструких питања са којима се сусреће НВО-сектор у БиХ, али укључивање цивилног друштва од кључне је важности за стварање свеобухватног покрета. Уосталом, претпоставка да држава сама може адекватно одговорити свим изазовима, свакако припада прошлости. А, сви знамо колико је респектабилних резултата остварило цивилно друштво.

Можемо ли рећи да ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) 1. јуна, представља нову наду за грађане БиХ, али захтијева и већи ангажман бх. политичара?

Амбасадор Памер: На неки начин да, пошто је ССП један корак даље за односе између БиХ и ЕУ. Према Споразуму о стабилизацији и придруживању, формираће се релевантне структуре за потребе процеса преговарања који ће ускоро отпочети. Предсједништво и Влада су најавили да ће врло брзо поднијети апликацију за чланство у ЕУ.

Какво је ваше мишљење о миграцијској кризи којој данас свједочимо?

Амбасадор Памер: Прво, врло је јасна људска и међународна обавеза да се помогне избјеглицима. Друго, гледајући поближе на ово питање које у себи носи изазове, са досада невиђеним бројем људи који путују у европске земље у којима виде будућност, мора се направити јасна разлика између азиланата и економских миграната, с обзиром на то који могу остати, а који не. Међутим, обим ове политички, системски и логистички врло изазовне кризе захтијева заједнички, координиран, фер и интелигентан европски одговор. Не би било прихватљиво, како то сада видимо да се дешава, да огроман број избјеглица и миграната одлази у Њемачку, Аустрију и Шведску, док су друге земље, као и оне које су на извјестан начин суодговорне за дешавања у регији из које избјеглице долазе, вишемање суздржане када је у питању пријем избјеглица. Од пресудног значаја биће рјешавање проблема непознавања језика, интеграције у тржиште рада и осигуравања поштивања вриједности земље домаћина.

Који су најважнији пројекти које је Аустријска амбасада имплементирала током 2015.?

Амбасадор Памер: Наша амбасада је радила на бројним пројектима у друштвеном, културном и образовном аспекту наших билатералних односа. Најважнији културни догађаји за фокус су имали

савремену умјетност Аустрије на бијеналу у Коњицу. Осим тога, многи хуманитарни и друштвени пројекти подржани су уз помоћ средстава из аустријског програма “Амбасаде Сјевера и Југа”. Важан дио дјеловања Амбасаде су посјете које имамо, гдје смо у 2015. години имали четири посјете министара, многе парламентарне и друге делегације које су врло важне за нашу мрежу односа. Најважнији ‘пројекат’ је, ипак, пружање подршке провођењу реформског програма БиХ и процесу интеграције у ЕУ. То се обавља кроз билатералне институционалне пројекте, као и у оквиру Твининг пројеката.

Који су главни циљеви Аустријске амбасаде у наредној години?

Амбасадор Памер: 2016. је година културе за Босну и Херцеговину и Аустрију. Планирамо организовати различите догађаје - конференције, изложбе и концерте широм земље. Покушаћемо да приближимо Аустрију данашњице јавности у БиХ и анализирати прошлост, садашњост и будућност, као и потенцијале нашег односа. Осим тога, као и у протекле двије године, министар вањских послова Курц ће поново посјетити Сарајево.

Амбасадор Памер са јединицом за управљање уређајем за пречишћавање и прераду воде (Аустријска војска) у Орашју, јуни 2014. (током вјежбе ЕУФОР-а и ОСБиХ - “Заједнички напор”)

Словачка ЛОТ- кућа Фоча

Припадници Словачког ЛОТ-тима за везу и посматрање су 29. 09. у Фочи посјетили ОШ "Свети Сава", како би одржали предавање о опасностима од мина. Укупно 62 дјеце присуствовало је овом предавању, гдје су војници, односно локални инструктори, објашњавали гдје се налазе најопасније локације, те шта треба да ураде дјеца у случају да наиђу на њих. У ЕУФОР-у, односно у ЛОТ-кућама, ради одређен број локалних упосленика који обављају функцију инструктора за едукацију о опасностима од мина.

Позитивно окружење

Током предавања, капетан Андреј Кукла рекао је: "Дјеца су постављала много питања, а предавање је прошло у врло позитивном озрачју. Едукација о опасностима од мина врло је важна тема и заиста нам је част што смо дио овог пројекта у којем помажемо да дјеца постану свјесна постојања овог проблема". Након презентације, ЛОТ-тим из Фоче дјеци је уручио поклоне, а школи донирао скромну школску опрему.

Турски ЛОТ из Ливна донирао храну локалној заједници

25. септембра, припадници ЕУФОР-ове ЛОТ-куће из Ливна, дистрибуирали су пакете с храном најугроженијим породицама у овом граду. Војници турског ЛОТ-а (тима за везу и посматрање) уручили су ову помоћ као гест добре воље према

заједници, те овим чином учврстили свој однос с локалним становништвом у подручју њихове зоне одговорности. Око 40 људи примило је пакете с храном, односно говеђим месом. Ова врста активности од стране турског ЛОТ-а се обавља сваке године.

Помоћ за оне који помажу - Донација Словачке ЛОТ-куће Дому здравља у Фочи

Командант Словачке ЛОТ- куће, капетан Андреј Кукла са представницима Дома здравља у Фочи

Словачки капетан Андреј Кукла, припадник ЛОТ-куће у Фочи, недавно је са својим тимом посетио Дом здравља како би предао донацију у вриједности од 5.000 евра за модернизацију система гријања. Овај пројекат је реализован уз подршку Словачке амбасаде у БиХ.

“Упосленици Дома здравља у Фочи често су принуђени да пружају грађанима здравствену заштиту у врло тешким условима. У многим случајевима, ови људи напорно раде, али с јединим циљем - да помогну другима. Због лоше материјалне ситуације у здравственом сектору, упосленици често морају радити у хладним просторијама и без топле воде, а то је нешто јако тешко, како за медицинско особље, тако

и за пацијенте. Међутим, без обзира на лоше услове, они никада не одустају”, објашњава капетан Кукла, импресиониран њиховим залагањем. Схвативши величину овог проблема, капетан Кукла је одлучио да помогне овој здравственој установи и њеним пацијентима.

Захваљујући свом и напорима његових колега, пронашао је привремено рјешење. “Особље Дома здравља, а посебно њен директор, господин Мирослав Ристановић, одбио је да прихвати нерјешивост ове тешке ситуације, настојећи да пронађе солуцију. Он је ступио у контакт са ЛОТ-кућом, односно са мном и старијим водником Паулом Блахом, а ми смо се потом обратили представницима Амбасаде Словачке у Сарајеву са захтјевом за помоћ. Након обраде и представљања одговарајуће пројектне документације, Словачка амбасада је издвојила 5,000 € за модернизацију система гријања Дома здравља у Фочи. За све нас, ово је заиста био велики успјех на који смо поносни”, рекао је капетан Андреј Кукла.

Директор Дома здравља у Фочи, г. Мирослав Ристановић, рекао је да је ова донација итекако значајна, посебно током зимске сезоне, те ће помоћи у извршавању задатака, односно бризи за пацијенте у овој здравственој установи.

Посјета дјеце с посебним потребама из Завода Пазарић

У бази Бутмир ЕУФОР угостио штићенике Завода за заштиту дјеце и омладине из Пазарића

Прије неколико мјесеци, командант ЕУФОР-а, генерал-мајор Јохан Луиф, дошао је на идеју да посјети Завод за заштиту дјеце и омладине у Пазарићу, у близини Сарајева. Сврха његове посјете била је ручење донације од стране особља ЕУФОР-а.

Након тога, у знак добре сарадње, командант ЕУФОР-а позвао је дјецу, као и наставнике и старатеље Завода из Пазарића, да проведу један дан у ЕУФОР-овој бази Бутмир. Група од 16 дјеце и 8 наставника посјетила је ЕУФОР 22. септембра. Дјецу и особље Завода поздравио је замјеник начелника штаба ЕУФОР-а, уједно и командант контингента Оружаних снага Турске при снагама ЕУФОР-а, бригадир Абдуллах Озкантар, који им је пожелио угодан боравак с припадницима ЕУФОР-а у бази Бутмир.

Током посјете, наши гости – дјеца и млади с посебним потребама, имали су прилику да уживају у програму посјете војној бази који се, између осталог, састојао и од сусрета с особљем хеликоптерске јединице ЕУФОР-а.

Осим што су могли видјети како изгледа опрема за спашавање, присуствовали су и вјежби евакуације у којој је главну улогу одиграо дјечији лекар из Завода Пазарић. Овај перформанс је, итекако, био занимљив дјечи, али и њиховим старатељима који су по први пут имали прилику ући у хеликоптер. Аустријска посада била је одушевљена што је овај перформанс дјечи пружио мало забаве и узбуђења. Током посјете, организован је и заједнички ручак у ЕУФОР-овом ресторану, као и мала изложба ручних радова дјеце из Завода.

Генерал-мајор Луиф
и г. Черимагић

Сарадња и пријатељство

“Дјеца су, заиста, била срећна што су добила могућност да проведу један необичан дан у војном окружењу. Уживали су у свему, посебно у спортским активностима,

Наставак на сљедећој страници

Штићеници Завода из Пазарића у друштво са припадницима аустријске хеликоптерске јединице

а овим се показало како је мало потребно да се неке уљепша дан. Вјерујемо да ће овај лијепо дан нашим драгим гостима остати у сјећању још дуго. ЕУФОР већ одавно има добре односе са Заводом, редовно одржавамо контакт и надам се да ће се традиција пријатељства наставити и у будућем периоду”, рекао је мајор Александар Ковач, организатор посјете ЕУФОР-у, у бази Бутмир.

Организација с великим срцем

“У Заводу за заштиту дјецe и омладине у Пазарићу борави 345 особа с посебним потребама. Већина њих је далеко од својих породица или је, уопште, немају. Ипак, свима њима пружени су помоћ и љубав која им је потребна, захваљујући првенствено нашим упосленицима, али и онима који подржавају наш рад. Ми смо одувјек имали велику подршку од стране ЕУФОР-а и НАТО-а, а данашњи догађај веома нам је важан, јер је то прилика да се још више учврсти пријатељство с вашом организацијом”, изјавио је директор Завода, господин Ђеримагић Јасмин, те изразио захвалност ЕУФОР-у за организацију ове посјете, као и продајне изложбе рукотворина и слика које су израдила дјеца с посебним потребама. “Заиста не постоје ријечи којима би се описала њихова срећа и наше задовољство на лијепо проведеном дану у кампу Бутмир. Драго ми је што видим да ова дјеца нису заборављена и да неко брине за њих”, изјавио је господин Ђеримагић.

Удружење за унапређење квалитете живљења – „Футура“

Невладине организације, кроз различите програме и пројекте, имају кључну улогу у развоју цивилног друштва у БиХ. Једно од таквих је и Удружење за унапређење квалитете живљења – “Футура” - невадина, нестраначка организација са сједиштем у Мостару, основана као одговор на тренутно неподношљиво стање у областима које су дио свакодневног живота грађана. Наиме, то су проблеми у области медија, образовања, економије, индивидуалних и колективних људских права, али и европских интеграција. Управо то су теме на које су чланови овог удружења фокусирани у својим пројектима, а које желе имплементирати кроз истраживање јавног мнијења, кампање, документарне и истраживачке ТВ пројекте, организовање тематских расправа, итд. Чланови удружења имају значајно искуство у области медија, информатике, права, економије, образовања, видео-продукције и маркетинга.

Удружење за унапређење квалитете живљења „Футура“ је невадина и нестраначка организација основана 2008. у Мостару, фокусирана на унапређење заштите потрошача и медијске писмености у БиХ. Како предсједник Удружења, г. Марин Баго наглашава, њихов основни циљ је информисати и едуковати грађане о њиховим потрошачким правима и обавезама, те обезбједити им помоћ путем медијације у рјешавању потрошачких спорова. „Кроз покретање заговарачких активности желимо допринијети креирању бољих законских рјешења из области заштите потрошача. Информисањем и едукацијом грађана циљ нам је и унаприједити ниво медијске писмености у БиХ. Вјерујемо да грађани, као активни потрошачи и медијски писмене особе, изравно доприносе унапређењу квалитете живљења у нашој земљи”, каже он.

„Футура“ је до сада реализовала многобројне пројекте. Оно на што су најпоноснији, како г. Баго каже, је реализација „Бар Кода“ – ТВ потрошачког

Предсједник Удружења Марин Баго

магазина који је емитиран на БХТ1 током двије сезоне. „Радили смо прилоге из Мостара, Сарајева и Бање Луке, презентирали јавности конкретне потрошачке проблеме које имају наши грађани. Поред овог серијала, урадили смо многе документарне филмове, репортаже и едукативне прилоге. Издвојио бих „Абечеду медијске писмености“, едукативни видео који је пет основних принципа медијске писмености приближио грађанима кроз праксу и сарадњу с грађанима Мостара. У нашим просторијама, или путем телефона или мејла, грађани могу добити савјет кад су потрошачки спорови у питању, али не само савјет, често и интервенцију, тако да можемо рећи да свакодневно обављамо медијацију у потрошачким споровима“.

Прошле године, „Футура“ је постала чланица мреже НВО удружења из Мостара - „Наше друштво“ и носитељ је пројекта „Унапрјеђење права пацијената“. Г. Баго Марин наглашава како поред тог пројекта, настоје реализовати пројекат „Образовање није роба“. „Иако смо фокусирани на проблеме у Херцеговачко-неретванском кантону и ширем дијелу Херцеговине, можемо констатовати да су проблеми исти и у другим дијеловима Федерације БиХ. Методе које примјењујемо у нашим пројектима су остваривање права са потрошачког аспекта, дакле, за наш порез који плаћамо, као и све друго индиректно и индиректно плаћање, тражимо одговарајуће услуге од стране надлежних институција“.

Говорећи о сарадњи с владиним сектором, г. Баго каже како са институцијама које добро раде свој посао, имају веома добре односе. „Но, проблеми настају када имамо односе са институцијама које се не баве никаквом политиком, када не доносе законе, када доносе одлуке које крше одређена људска права. Генералну неку подршку немамо, ако ћемо је посматрати кроз подршку у обављању активности заштите потрошача. Ту једино можемо истакнути Федерално министарство трговине,

Допринос младих заједничком добру – Волонтери на пројекту „Побољшање права пацијената“

с којим имамо одличан однос још од нашег оснивања“, изјављује он и додаје како са осталим институцијама, по овом питању, немају никакав однос, иако су, по Закону о заштити потрошача, многи надлежни за ову област.

Кроз само неколико година постојања Удружења „Футура“, г. Баго истиче добро успостављену сарадњу с бројним страним институцијама и организацијама. „Да нема те сарадње, тешко да бисмо могли и опстати, јер домаћа тијела и институције не придају довољно пажње овој тематици. У нашој земљи је прије двадесет година прихваћен нови економски модел, без икакве расправе, без икаквог појашњења. У тржишној економији, потрошач је једини баланс. Међутим, проблеми настају када нисмо довољно разумјели на каквом економском моделу почива наша земља и шта је кључно урадити да би тај модел опстао и да би се развио. А економски модел креира друштвени, тако да можемо констатовати да се наше друштво не развија управо због неразумијевања економског модела. Ако потрошач није равноправан у поступку добивања услуга или купње производа, а морамо истаћи да је студент потрошач образовног састава, пацијент потрошач здравственог, грађани потрошачи услуга јавне управе итд., онда је једноставна констатација да потрошачи, грађани БиХ, нису равноправни у својој земљи. Јасно је да су највећи прекршитељи права потрошача јавне институције и јавна предузећа. А то стање није одрживо, нити са аспекта економског модела нити са друштвеног“, закључује на крају разговора предсједник Удружења, г. Баго Марин.

Земаљски музеј БиХ

Земаљски музеј Босне и Херцеговине основан 1888., за вријеме Аустро-Угарске владавине, најстарија је културна и научна установа у земљи. Оснивањем Земаљског музеја, омогућено је прикупљање и чување великог дијела националне културне баштине БиХ. Године 1913, музеј је проширен, захваљујући чешком архитекти Карелу Паржику који је дизајнирао четири симетрична павиљона у ренесансном стилу.

Зграда Музеја састоји се од неколико различитих одјељења – археолошко, историјско, етнолошко, географско, природословно. Сарајевска Хагада, илуминирани рукопис и најстарији сефардско-јеврејски документ у свијету, који је објављен у Барселони око 1350. чува се у Земаљском музеју.

Први директор Музеја био је Коста Херман, савјетник у аустроугарској влади. Током његове управе, музејска збирка се додатно развија, посебно у одјељењима за природне науке и археологију. Музеј је у то вријеме финансиран од стране одјела за образовање и културу Аустро-Угарске, као и од стране приватних донација и добротворних догађаја.

По завршетку Другог свјетског рата, Земаљски музеј се значајно развијао све до почетка 1960-тих. Област културе заузимала је посебно мјесто у тадашњем социјалистичком друштву и тај период је обиљежен неким од највећих достигнућа када је ријеч о Земаљском музеју, односно научно-истраживачкој и издавачкој дјелатности и изложбама.

Упркос тешким моментима из прошлости и штете коју је зграда претрпјела, Музеј је поново отворен захваљујући бројним донацијама од стране многих у БиХ, али и страних институција и организација.

У музејској библиотеци чува се око 350.000 различитих наслова, раритетних издања, рукописа и средњевјековних повеља. Након катастрофалног пожара у којем је уништен књижни фонд Националне и универзитетске библиотеке Босне и Херцеговине те исте судбине која је задесила Оријентални институт, библиотека Земаљског музеја Босне и Херцеговине највећа је и најзначајнија библиотечка установа у земљи, те једна од највећих стручних библиотека у југоисточној Еуроци.

Ботанички врт је несвакидашња жива изложба с 2000 различитих биљних врста. У одјељењу за природне науке чува се свјетски позната ентомолошка збирка с више од 500.000 инсеката, хербариј са 160.000 биљака, од којих савремена наука многе данас сматра угроженим, ријетким или несталим. У зоолошком одсјеку чува се највећа бијела морска псина ухваћена на Јадрану, два примјерка средоземне медвједице ухваћене прије више од 100 година на ушћу Неретве, те многих других.

У одјељењу за етнологију чувају се врло вриједни предмети, њих 400.000, што представља највећу етнологику изложбу у Босни и Херцеговини. Материјална

Изложба стећака на отвореном простору постављена 1913.

и духовна култура, збирка народних ношњи, накита и фолклорних записа свих народа који живе у Босни и Херцеговини незаобилазно је полазиште за изучавање народних обичаја и поријекла становништва у Босни и Херцеговини.

У одјељењу за археологију чува се надалеко познати праисторијски чамец из 8. вијека прије Христа, предмети топонимских праисторијских култура, дворјељфна олтарна преграда митраистичког култа, римски мозаици, архитектонски уломци старохришћанских базилика, оружје, накит, нумизматичке збирке. Један од најпознатијих експоната Музеја представља јеврејски илумирани кодекс, Хагада, из средине 14. вијека.

Стална поставка: Босна и Херцеговина у средњем вијеку

Један од најважнијих експоната у Музеју је чувена Сарајевска Хагада, традиционална јеврејска књига коју су Сефарди из Шпаније донијели у Сарајево

Посебан симбол Земаљског музеја Босне и Херцеговине представља најстарија научна периодика – Гласник Земаљског музеја, који излази од 1889. године. Музеј има библиотечку размјену с готово 600 институција у свијету – музеја, универзитета, галерија, института, националних библиотека на свим континентима.

Земаљски музеј Босне и Херцеговине био је окосница формирања многобројних савремених научних, универзитетских, те културних институција. Из Земаљског музеја Босне и Херцеговине произашли су: Оријентални институт, Умјетничка галерија Босне и Херцеговине, Национална и универзитетска библиотека Босне и Херцеговине, Завод за заштиту културно-

историјске и природне баштине, Научно друштво Босне и Херцеговине од којег је касније формирана Академија науке и умјетности Босне и Херцеговине, Природно-математички факултет, те многе друге институције. Музеј је био окосница интензивних токова развоја и напретка у земљи.

2012. године, након 124 година рада, највећи музеј у источној Европи затворио је своја врата због проблема финансирања. Захваљујући различитим кампањама о подизању свијести о важности музеја, а у организацији бројних културних радника, страних амбасада у БиХ, међународних организација и грађана, музеј поново отвара своја врата за јавност у септембру 2015. Надамо се да ће ово највеће и непроцењиво културно и историјско благо БиХ поново привући многе посјетиоце, јер Земаљски музеј заиста то и заслужује.

Продужење УН мандата ЕУФОР-овој мисији Алтеа

**Вијеће безбједности Уједињених народа усвојило је Резолуцију 2247 (2015)
о продужењу мандата европским мировним снагама у Босни и Херцеговини**

Вијеће безбједности продужило је мандат мировним снагама Европске уније (ЕУФОР Алтеа) у Босни и Херцеговини за још годину дана. Одлука је донесена уочи полугодишњег извјештаја о ситуацији у земљи након 20 година од историјског потписивања Дејтонског споразума који је окончао рат у БиХ.

Усвајањем Поглавља VII резолуције 2247 (2015), Вијеће је, такођер, за једну годину, обновило одобрење садржано у параграфу 11 Резолуције 2183 (2014.), за останак сједишта Сјеверноатлантског савеза (НАТО). Државе које дјелују по тим одредбама овлаштене су да предузму "све потребне мјере" како би се обезбиједила усклађеност с анексима 1-А и 2 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, те обезбиједила сагласност с правилима о контроли зрачног простора БиХ.

У ширем смислу, Вијеће овлаштује државе да, на захтјев ЕУФОР Алтеа операције или НАТО-а подзму све потребне мјере, с циљем одбране и пружања помоћи у извршавању мисија. Вијеће је позвало све органе власти у Босни и Херцеговини да сарађују са Међународним кривичним судом за бившу Југославију и његове преостале механизме како би се олакшало затварање Трибунала.

Представник Европске уније поздравио је континуирано присуство ЕУФОР-ове операције Алтеа, која би подржала превентивне капацитете земље за сузбијање криминалитета, док се фокусира на оспособљавање и обуку ОСБиХ. Државе су се сложиле да задрже ЕУФОР-ову операцију Алтеа уз редовне процјене ове операције, те истичу спремност за разговоре о њеној реконфигурацији. Он је позвао власти Босне и Херцеговине да испуне критерије за затварање Уреда високог представника.

Иако подржава присутност ЕУФОР-ове операције Алтеа, представник Хрватске је рекао да се на мисију не би требало гледати као на препреку Босни и Херцеговини на њеном путу ка европским интеграцијама, него као на важан дио будућности чланица мисије. Њен напредак ка НАТО-у такођер није импресиван и он је позвао политичке лидере да интензивирају провођење политичког договора о регистрацији непокретне војне имовине.

Валентин Инцко, високи представник за Босну и Херцеговину, изјавио је да је у првој деценији мировног процеса, када је Босна била "сјајан примјер" изградње мира и реинтеграције, омогућена слобода кретања, милион избјеглица су остварили повратак у своје домове, влада је ојачана, економија стабилизована, а успостављено је државно правосуђе. Три војске које су се некада бориле једна против друге, ујединиле су се у једну, формирано је једно Министарство одбране, као и једна обавјештајна служба и то по највишим европским стандардима.

Будућност Босне и Херцеговине је у Европској унији, рекао је он, што демократски изабрана власт константно поставља као свој примарни циљ. То је избор грађана БиХ. Властима је Европска унија ставила на стол искрену и стварну понуду којом се грађанима БиХ пружа прилика за сигуран, просперитетан и достојанствен живот, рекао је он.

**Срећни предстојећи празници и
Нова година
ЕУФОР-ов Уред за односе с јавношћу**